

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Norsk institutt for bioøkonomi
Postboks 115
1431 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1590-3

15. januar 2020

Statsbudsjettet 2020 - Tildelingsbrev til Norsk institutt for bioøkonomi

Landbruks- og matdepartementet sender med dette tildelingsbrev til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) for 2020. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Vi ber NIBIO ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

Tildelingsbrevet for 2020 består av følgende deler:

1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Andre vesentlige forhold	8
4. Budsjettvedtak	9
5. Fullmakter for budsjettåret 2020	10
6. Rapportering	10
7. Styringskalender	12

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeler Landbruks- og matdepartementet (LMD) styringssignaler og Stortingets budsjettvedtak for NIBIO i 2020. Prop. 1 S (2019-2020) for LMD ble behandlet i Stortinget 9. desember 2019 på grunnlag av Innst. 8 S (2019-2020).

Tildelingsbrevet beskriver overordnede mål og satsingsområder og legger vekt på særskilte forventninger og krav, og skal sees i sammenheng med Instruks for NIBIOs økonomi- og

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Svein Knutsen
22 24 90 06

virksomhetsstyring (virksomhetsinstruksen) fastsatt 26. januar 2018. Virksomhetsinstruksen angir hvilken myndighet og hvilket ansvar virksomhetsledelsen har, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten (jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten). Departementets oppfølging og styring av NIBIO innrettes etter dette prinsippet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten. Som et supplement til dette er det innenfor forvaltningsstøtten til departementet behov for å konkretisere noen oppgaver som NIBIO skal utføre, jf. vedlegg 1.

2. Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2020 er omtalt i Prop. 1 S (2019-2020). Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap for å bidra til god måloppnåelse og godt kunnskapsgrunnlag for politikktutforming. NIBIO skal støtte opp under LMDs mål knyttet til kunnskap og innovasjon.

Målet er:

Forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at hovedmålene i landbruks- og matpolitikken blir nådd.

Departementet har fastsatt tre delmål knyttet til dette hovedmålet. Føringer i 2020 knyttet til disse er:

Delmål 1: Måltrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

I tråd med formålet skal NIBIO levere forskning av høy kvalitet og relevans. Instituttet har en fri og uavhengig stilling i alle faglige spørsmål, og tar selv stilling til hvilke forskningsprosjekter som skal gjennomføres for å bidra til god måloppnåelse. Departementet forventer at NIBIO bidrar i den internasjonale "dugnaden" innen kunnskapsutvikling, og at instituttet arbeider for å innhente og bruke forskningsbasert kunnskap fra andre land. Høy kvalitet er viktig for instituttets konkurransevne, både nasjonalt og internasjonalt. Videre skal NIBIO videreføre sine bidrag til innovasjon i offentlig og privat sektor og til kommersialisering av forskningsresultater.

Delmål 2: Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

NIBIO er både et nærings- og forvaltningsrettet forskningsinstitutt. Instituttet er også del av en offentlig informasjons- og kunnskapsberedskap som skal sørge for at kompetanse og data er tilgjengelig når behov oppstår. I den forbindelse forventes det at ny kunnskap raskt og effektivt deles slik at den kan tas i bruk av virksomhetens mange målgrupper. Det forutsetter at instituttet har god dialog med brukerne av kunnskapen for å identifisere forbedringsmuligheter i hvordan instituttet utfører sine oppgaver.

NIBIO yter forvaltningsstøtte til departementet som skal bidra til god måloppnåelse. Disse oppgavene gis en overordnet omtale under kapitlet "prioriteringer innen kunnskapsutvikling,

formidling og beredskap". Nærmere omtale av forvaltningsstøtten for 2020 fremgår av vedlegg 1.

Delmål 3: En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

NIBIO skal være et faglig og økonomisk robust forskningsmiljø. Det forventes at deler av basisbevilgningen brukes til langsiktig kompetansebygging på områder som blir viktige for instituttets målgrupper fremover. Der det er formålstjenlig skal det arbeides tverrfaglig og sammen med universitets- og høyskolesektoren for å få bedre muligheter for utvikling av bioøkonomien. Instituttets økonomiske robusthet bør økes blant annet ved at virksomhetskapitalen styrkes.

Prioriteringer innen forvaltningsstøtten, herunder kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

NIBIOs forvaltningsstøtte overfor departementet skal særlig bidra til god måloppnåelse innenfor delmål 2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning. Tildelingen i dette brevet kan, i tillegg til å dekke kostnader ved forvaltningsstøtten, gå til å dekke investeringer innen IKT, utstyr og infrastruktur etc. som er nødvendig for å følge opp føringer i dette brevet. NIBIO skal yte forvaltningsstøtte innenfor følgende hovedområder:

1. Mat og planteproduksjon
2. Beredskap, plantehelse og mattrygghet
3. Skog og utmark
4. Areal- og genressurser
5. Kart og geodata
6. Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

De neste kapitlene gir en overordnet omtale av støtten som instituttet skal bidra med i 2020. Forventningene er utdypet i vedlegg 1. Før omtalen vil departementet vise til forventninger innen to tverrgående områder:

Klima

Instituttet skal videreutvikle klimarelevant kompetanse innenfor jordbruk, skogbruk og arealbruk. Dette er særlig kompetanse om opptak og utslipp av klimagasser, karbonlagring i landøkosystemene og landbrukets tilpasning til et klima i endring. Instituttet skal ta et ansvar for kunnskapsutvikling om klimaendringenes påvirkning på landøkosystemet generelt og landbruksproduksjonen spesielt. Det skal utvikles kunnskap og metodikk knyttet til sammenhenger mellom arealbruk, overvannshåndtering, klimatilpasning og klimarisiko. Kunnskapen skal gi grunnlag for utforming av effektive tiltak og virkemidler for både å redusere klimagassutslipp og styrke klimatilpasningen, herunder økonomiske konsekvenser av tiltakene.

Instituttet skal samarbeide med Miljødirektoratet om Norges rapportering innenfor klimaavtaleverket. Videre skal instituttet bistå departementet i relevant internasjonalt

klimaarbeid. Dette omfatter blant annet prosessen med EU om felles oppfyllelse av nye klimamål, og analyser av konsekvenser av en slik tilknytning.

Lokal og regional samfunnsutvikling

Meld. St. 5 (2019–2020) *Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen* ble lagt frem for Stortinget i oktober 2019. I meldingen framheves den sektorvise næringspolitikkenes viktige rolle for levende lokalsamfunn og vekst i hele landet. Landbrukssektorens bidrag til vekstkraftige distrikter inngår som et sentralt element i meldingen. Samtidig utvides fylkeskommunenenes ansvar som regionale nærings- og samfunnsutviklere på landbruks- og matområdet fra 2020. I lys av dette skal NIBIO bidra til kunnskapsutvikling som kan videreutvikle og styrke landbrukets bidrag til lokal og regional utvikling.

Mat- og planteproduksjon

NIBIO skal utvikle kunnskap og teknologi som fremmer produksjon av mat i tråd med befolkningens etterspørsel. Produksjonen skal være bærekraftig, kostnadseffektiv og bidra til økt konkurransevne blant norske bønder. Instituttet skal videreutvikle et sterkt agronomisk og jordfaglig kompetansemiljø, og ha kunnskap om planteproduksjon og dyrkingspraksis ved ulike dyrkingsforhold. Ny kunnskap fra instituttet skal bidra til at landbrukets ressursgrunnlag og produksjonspotensial i hele landet utnyttes best mulig. I dette ligger blant annet å utnytte potensialet for nye produksjoner med utgangspunkt i lokale og regionale særtrekk eller fortrinn.

Norsk jordbruksproduksjon påvirkes av klimaendringene. NIBIO skal utvikle kunnskap om hvordan det norske jordbruket kan tilpasses et endret klima og samtidig være bærekraftig. I dette ligger ivaretagelse av mål for vannmiljø og helhetlig vannforvaltning, erosjon, jordkvalitet, naturmangfold, luft og forurensning. Instituttet skal bidra til å følge opp nasjonal pollinatorstrategi, nasjonal strategi for økologisk jordbruk og nasjonal strategi for bevaring og bærekraftig bruk av genetiske ressurser for mat og landbruk. NIBIO skal også gi faglig bistand til LMDs arbeid med nasjonal strategi for urbant landbruk.

Nærmere om prosjektet PRESIS

Avtalepartene ble i jordbruksoppgjøret 2019 enige om at det avsettes 4 mill. kroner per år i 5 år til NIBIO fra 2020 (Prop. 120S 2018-2019). Prosjekteier er NIBIO Senter for presisjonsjordbruk i samarbeid med Norsk Landbruksrådgiving og Norges Bondelag. Målet med prosjektet PRESIS er å utvikle et helhetlig system som skal sørge for at norske gårdbrukere kan få tilgang på brukervennlige, teknologiske tjenester innen presisjonsjordbruk, testet og tilpasset norske forhold. Det er økende etterspørsel etter teknologiske løsninger i landbruket. Videre er det en utålmodighet i markedet for å utvikle slike produkter. Dette kan medføre økt risiko for feilinvesteringer i teknologi som ikke er tilpasset norske forhold. En viktig del av prosjektet vil være å skreddersy brukerstøtte og rådgiving for hver av de nye tjenestene som tilbys. Dette vil skje gjennom et tett samarbeid mellom NIBIO, Norsk Landbruksrådgiving og pilotbønder.

Det er lagt til grunn at det etableres en styringsgruppe for prosjektet bestående av representanter for NIBIO, Norsk Landbruksrådgiving, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Landbruksdirektoratet. Prosjektet må sikre god dialog med andre aktører med tilgrensende digitaliseringsprosjekter, for eksempel Klimasmart landbruk. I tillegg til resultatomtale av prosjektet i årsrapporten, skal det sendes en årlig rapport til Landbruksdirektoratet med en nærmere omtale av aktiviteter, resultater og ressursbruk. Midlene er avsatt på kap. 1150 post 50 Landbrukets utviklingsfond. Selv om det er innvilget prosjektmidler over 5 år, tas det forbehold om årlig budsjettvedtak i Stortinget.

Beredskap, plantehelse og mattrygghet

NIBIO skal løse kunnskapsbehov og støtte opp under langsiktig nasjonal matsikkerhet og mattrygghet. Særlig gjelder dette for planteproduksjon. Instituttet har en viktig rolle som landets viktigste kompetansemiljø innen plantevern og plantehelse. Funksjonen som et nasjonalt referanselaboratorium innen planteskadegjørere og innen rester av pesticider i mat og fôr og plantetoksiner skal ivaretas. Instituttet skal til enhver tid ha kompetanse og beredskap for å kunne bistå Mattilsynet ved hendelser som utfordrer trygg mat, fôrtrygghet og god plantehelse. Instituttet skal lede den nasjonale markeringen av det internasjonale plantehelseåret (IYPH 2020). NIBIO skal også drive med kunnskapsutvikling, metodeutvikling og formidling på disse områdene.

Skog og utmark

NIBIO skal utvikle og formidle kunnskap som bidrar til et bærekraftig skogbruk og konkurransedyktige skog- og trebaserte verdikjeder. Videre skal instituttet utvikle og formidle kunnskap om bærekraftig utmarks- og viltforvaltning som bidrar til lønnsom utnyttning av gårdens samlede ressurser.

Landsskogtakseringen og forskningsprosjektet Miljøregistreringer i skog (MiS) skal være viktige kilder til oppdatert kunnskap som grunnlag for bærekraftig forvaltning av skogressursene. De langsiktige feltforsøkene er viktige for historisk dokumentasjon av skogutvikling, bærekraftig skogbruk og kunnskap om skogens rolle i klimasammenheng. Kap. 1136 post 50 er med virkning fra 2020 styrket med 1,0 mill. kroner for å gi rom for utvikling av nye forsøksfelt framover.

NIBIO skal støtte departementets arbeid med å utrede nye tilpasnings- og klimatiltak i norsk skog med sikte på å ta ut skogens potensial for opptak av CO₂ og lagring av karbon. Ved en felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen for 2030 med EU, må instituttet påregne betydelig arbeidsinnsats i å videreutvikle metoder og rapportering under EUs skogregelverk.

Departementet har bedt Landbruksdirektoratet vurdere bruk av satellitt og fjernmålingsdata og andre datakilder for kartfesting av hogst, og hvordan dette eventuelt samspiller med økonomisystemet for skogordningene (ØKS). Formålet er mer effektiv forvaltning og oppfølging av foryngelsesplikten og foryngelseskontrollen. NIBIO må være forberedt på å måtte bistå med kompetanse i dette arbeidet.

NIBIO skal følge beredskapssituasjonen når det gjelder granbarkbiller, og varsle relevante myndigheter og næringen hvis risikobildet endres i løpet av året. Departementet ber NIBIO vurdere oppgradering av barkbilleovervåkingen som foreslått i rapport for registrering av bestandsstørrelsene i 2019. Departementet har gitt Landbruksdirektoratet, i samarbeid med NIBIO, i oppgave å utarbeide en faglig beredskapsplan for skader av barkbiller på skog i Norge. Direktoratet leder arbeidet. NIBIO skal bidra med kunnskap om barkbiller og hvordan et eventuelt skadeutbrudd kan håndteres, herunder gi råd om hvilke tiltak som eventuelt bør iverksettes.

Departementet ser det som viktig at NIBIO er oppdatert på forskningen knyttet til skogbiologisk kunnskap om skogbrann og skogbrannberedskap, slik at instituttet kan bistå i arbeidet med klimatilpasning og i relevant beredskapsplanlegging.

I forbindelse med et rådsmøte i European Forest Institute (EFI) i Oslo i april 2020 vil det bli lagt opp til en faglig utferd som departementet ber NIBIO om å organisere. Departementet vil ta nærmere kontakt om den praktiske oppfølgingen.

NIBIO skal utarbeide et kunnskapsgrunnlag for departementets arbeid med gjennomføring av obligatorisk individmerking i reindriften, jf. supplerende tildelingsbrev datert 19. november 2019. Dette arbeidet skal ferdigstilles 1. juni 2020. Departementet vil komme tilbake til eventuelle oppfølgingsoppgaver for NIBIO i etterkant av at rapporten er levert.

Areal- og genressurser

NIBIO har viktige oppgaver i å utarbeide og formidle oppdatert arealstatistikk og overvåkingsinformasjon. Aktuelle områder er skog, arealressurser, jordsmonn, naturlig og tilført radioaktivitet i jord, utmark, eiendom og landskap, biologisk mangfold, genetiske ressurser og kulturminner og kulturmiljøer. Kunnskapen anvendes av mange ulike målgrupper i samfunnet og skal støtte opp under god forvaltning, bærekraftig matproduksjon og næringsutvikling.

Ressursundersøkelser samt nasjonale program knyttet til areal- og ressursdata skal videreføres i 2020, herunder landsskogtakseringen, overvåking av jordbrukslandskap (3Q), jordsmonnkartlegging og arealregnskapet for utmark.

NIBIO skal videreutvikle 3Q-programmet mht. overvåking av innsekter.

LMD ber NIBIO videreføre arbeidet med statistikk om utmarks- og landbrukseiendommer, herunder så langt som mulig knytte data fra organisert beitebruk, vegetasjonskart og arealregnskap for utmark til eiendommene. NIBIO skal også utforme dokumentasjon av beitebruk i utmark, herunder konsekvenser av rovvilt og andre forhold som påvirker næringsmessig beitebruk.

Instituttet skal i 2020 utvikle forslag til helhetlig resultatrapporteringsystem for jordvernpolitikk og jordforvaltning. Formålet er å supplere KOSTRA-rapporteringen med informasjon som synliggjør arealenes verdi for matsikkerhet og økosystemtjenester ut fra klima og

jordegenskaper. Med utgangspunkt i behovsanalyse skal det foreslås et system for dokumentasjon og rapportering av jordsmonnets tilstand og endring.

NIBIO skal arbeide for å sikre en effektiv og bærekraftig forvaltning av nasjonale genressurser innenfor jordbruk og skogbruk. Utgangspunktet er den internasjonale traktaten for plantegenetiske ressurser for mat og landbruk og Kommisjonen for genetiske ressurser sine sektorvise handlingsplaner, samt nasjonal strategi for landbrukets genetiske ressurser.

Instituttet skal dokumentere og overvåke landbrukets genressurser samt bidra med fagkompetanse og informasjonsarbeid. Arbeidet med etablering av planteregisteret og oppgradering av kuregisteret er prioriterte oppgaver for 2020. NIBIO skal bistå i forberedelser, deltakelse og oppfølging av internasjonalt arbeid knyttet til genressursforvaltning som ledd i å ivareta norske interesser.

Kart og geodata

Departementet ber NIBIO prioritere arbeidet med å videreutvikle kart- og geodatatjenester av høy kvalitet og brukervennlighet. Instituttet skal sørge for sikker forvaltning av data fra ressursundersøkelser, arbeide med analyse og utvikling av ny statistikk og nye temakart, og legge til rette for digitale kart- og tjenesteløsninger på internett. NIBIO skal vedlikeholde det nasjonale arealressurskartet (AR5), og gi kommunene nødvendig kunnskapsstøtte på området.

NIBIO forvalter arealbrukskart for reindrift i kartløsningen Kilden. Arealbrukskartene skal oppdateres og vedlikeholdes i dialog med Landbruksdirektoratet og med reinbeitedistriktene. Geovekstmidlene skal forvaltes sammen med midler til AR5 på en slik måte at rettighets- haverne i landbruket får tilgang til alle kart- og billedata som blir etablert gjennom dette samarbeidet. Landbrukets overføringer til Geovekst er, bortsett fra Statskog sitt bidrag, samlet i kap. 1136 post 50. Midlene forvaltes av NIBIO.

Statens kartverk har fått i oppgave å lede arbeidet med en nasjonal høydemodell. Departementet forutsetter at NIBIO deltar i dette arbeidet og ivaretar landbrukssektorens bidrag. Landbrukets bidrag i 2020 er på 3 mill. kroner. Av dette dekkes 1,5 mill. kroner av bevilgning over kap. 1136 post 50, og 1,5 mill. kroner av Geovekstmidler.

Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

Innen hovedinnsatsområdet foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi skal NIBIO prioritere forvaltningsrettet arbeid innenfor følgende områder:

- Dokumentasjon av næringsøkonomi og matmarked, herunder sekretariatsarbeid for Budsjettnemda for jordbruket
- Driftsøkonomisk veiledning og styring
- Driftsøkonomiske data og analyser

NIBIO skal ha kunnskap om alle deler av verdikjedene i det norske jordbruket, skogbruket, reindrift og andre tilgrensende arealbaserte produksjoner. Økonomi- og samfunnsfagene er en viktig del av dette.

Instituttet skal levere et godt grunnlag for økonomiske og politiske avgjørelser av betydning for produksjon og omsetning av landbruksprodukter, næringsmiddelindustri og matvaremarkeder, landbruksbaserte næringer utenom tradisjonelt jord- og skogbruk, og landbrukets rolle i samfunnet. Instituttet skal utarbeide materiale som grunnlag for arbeidet til Budsjett-nemnda for jordbruket og er sekretariat for nemnda etter avtale med departementet.

3. Andre vesentlige forhold

Effektiv ressursbruk

Stortinget har vedtatt landbruks- og matpolitiske mål, der en effektiv landbruks- og matforvaltning er ett av målene. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at NIBIO benytter tildelte midler på en kostnadseffektiv måte, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 4. NIBIO skal i årsrapporten for 2020 redegjøre for hvordan virksomheten har arbeidet for å gjøre ressursbruken og den interne driften mer effektiv, og slik bidratt til å oppfylle målet om en effektiv landbruks- og matforvaltning. Omtalen inkluderes i årsrapportens del *IV. Styring og kontroll*.

Departementet legger til grunn at NIBIO aktivt sikrer samarbeid mellom divisjoner og kompetansemiljøer i organisasjonen, med sikte på samlet faglige synergieffekter i kunnskapsproduksjonen og ved NIBIOs deltakelse i ulike utviklingsarbeider.

Regjeringens fellesføring for 2020

NIBIO skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Instituttet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Dersom NIBIO har hatt nyansettelser i faste eller foreløpige stillinger i 2020, skal det informeres i årsrapporten om antall med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og foreløpige stillinger totalt. Instituttet skal rapportere i tråd med veiledningen som ble publisert høsten 2019.

Administrative støttesystemer

Gjennom 2019 har NIBIO holdt departementet løpende orientert om utfordringer med innføring og bruk av nye ERP-systemer og mange avvik i den forbindelse. Velfungerende administrative støttesystemer er viktig for å få pålitelige regnskap og for å sikre en effektiv drift av virksomheten. Departementet ber NIBIO om å gi høy prioritet til arbeidet med å lukke identifiserte avvik slik at både økonomistyring og prosjektstyring møter kravene som stilles i virksomhetsinstruksen.

Regional tilstedeværelse og samlokalisering på Ås

NIBIO skal bidra til å slutføre arbeidet med å følge opp regjeringens vedtak i 2015 om regional tilstedeværelse. Videre skal det arbeides med sikte på økt samlokalisering av instituttets ansatte på Ås. Det er behov for god dialog mellom NIBIO og departementet i gjennomføringen av disse to oppgavene.

Eierskapsforvaltning

Det vises til brev til NIBIO datert 5. juni 2019 med delegering av fullmakt til å ta del i vedtak om avhending av verdier i dataavdelingen i Instrumenttjenesten AS og i datterselskapet Dknett AS. Instituttet bes om å slutføre tiltaket i løpet av 2020.

Videreutvikling av departementets styring av NIBIO

Departementet ser behov for å videreutvikle styringen og oppfølgingen av NIBIO. Det vil bli invitert til en prosess om dette med sikte på gjennomføring første halvdel 2020. Prosessen vil ta utgangspunkt i forventningen om mål- og resultatstyring av virksomheten med en vurdering av mål for instituttet, videreutvikling av hensiktsmessige styringsparametere/indikatorer samt tilpasning av instituttets rapportering.

4. Budsjettvedtak

Utgifter

Følgende beløp stilles til disposisjon for NIBIO i 2020:

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Benevning</i>	<i>Beløp</i>
1136	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	233 816 000
1138	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser	70 000
1139	71	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer Miljøregistreringer i skog	4 550 000
1149	73	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket Future forest – utvikle forflytningsfunksjoner for gran som et skog og klimatilnærte	650 000
Sum			239 086 00

Tildelt beløp blir overført til instituttets konsernkonto 7694.05.64030 etter følgende utbetalingsplan:

- primo januar med kr 79 695 333
- primo mai med kr 79 695 333
- primo oktober med kr 79 695 333

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til instituttets likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2020.

I tillegg til tildelingen i dette brevet, vil Landbruksdirektoratet overføre 4 mill. kroner til NIBIO over kap. 1150 post 50 Landbrukets utviklingsfond. Midlene skal gå til prosjektet "PRESIS".

Gjennom året kan det være behov for å gi NIBIO nye føringer, for eksempel konkrete oppgaver som skal utføres. Slike oppgaver vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. NIBIO bes om å sette av 2 mill. kr til dette formålet fra kap. 1136 post 50. Det forutsettes at instituttet, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte. Basisbevilgning til NIBIO vil bli overført fra Norges forskningsråd. Kopi av tildelingsbrev til Forskningsrådet vil bli sendt instituttet.

5. Fullmakter for budsjettåret 2020

Årlige fullmakter gis nedenfor. For øvrige fullmakter vises det til virksomhetsinstruksen av 26. januar 2018.

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2020 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2019-2020). Stortingets vedtak innebærer at NIBIO, i tillegg til bevilgning over 50-post, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Instituttet disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

NIBIO har fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i R-110 punkt 2.3 er oppfylt. Følgende forhold skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse:

- Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret.
- Avtaler av potensielt strategisk betydning.
- Ny husleieavtale av større omfang eller vesentlig endringer av en løpende avtale av større omfang.

For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler.

6. Rapportering

Kravene til årsrapport fremgår av virksomhetsinstruksen. Årsrapporten for 2020 sendes departementet innen 15.03.2021. Årsrapport sendes elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årets aktiviteter og resultater

Det bes om at NIBIO i årsrapportens del III *Årets aktiviteter og resultater* omtaler aktiviteter, resultater og måloppnåelse med utgangspunkt i dette brevets kap. 2. om mål og hovedprioriteringer. Årsrapporten skal gi et samlet og dekkende bilde av virksomhetens oppnådde resultater og bidrag til måloppnåelse i 2019. Det bes særlig om at måloppnåelse vurderes

med utgangspunkt i effekter for instituttets brukere og samfunn. Det vises forøvrig til referat fra styringsmøte 8. april 2019 der NIBIO bes om å rapportere mer utfyllende om utførte forskningsaktiviteter og oppnådde resultater i den forbindelse.

Styring og kontroll

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i del IV – *Styring og kontroll* i virksomheten i årsrapporten.

matCERT

Som tilknyttet Landbruks- og matCERT skal NIBIO delta i øvelsen Digital 2020. Dette er en nasjonal tverrsektoriell øvelse innen digital sikkerhet. Alle virksomhetene tilknyttet Landbruks- og matCERT blir bedt om å delta i øvelsen. Landbruksdirektoratet, som forvalter av Landbruks- og matCERT, er bedt om å koordinere virksomhetene ifm. planlegging og deltagelse i øvelsen.

Likestilling

Stortinget vedtok 17. juni 2019 endringer i likestillings- og diskrimineringsloven, noe som medfører en styrking av aktivitets- og redegjøringsplikten med virkning fra og med 1. januar 2020. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) skal utforme veiledningsmateriell og maler for rapportering. Departementet kommer tilbake med nærmere informasjon når maler og veiledningsmateriell foreligger.

Responsmiljø for kritiske IKT-hendelser

Årsrapporten skal gi en omtale av responsmiljø for kritiske IKT-hendelser.

Vurdering av framtidssutsikter

Fornye, forenkle, forbedre

Årsrapporten skal gi en omtale av gjennomførte tiltak i 2020 og spesielt planer fremover for å fornye, forenkle og forbedre tjenestene til virksomheten. Gjennomførte tiltak må vurderes i lys av fremtidige planer. Dette omhandler i første rekke planer og gjennomførte tiltak som retter seg mot eksterne brukerne av virksomhetens tjenester. Omtalen inkluderes i årsrapportens del V. *Vurdering av framtidssutsikter*.

Regnskapsrapportering

NIBIO skal i del VI – Årsregnskap i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115). Instituttet skal rapportere regnskapstall per andre tertial 2020 innen 20.09.2020. Regnskapsrapporteringen skal fordeles på kapittel- og postnivå. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapitler. Vesentlige avvik i forhold til budsjettammer og forutsetninger skal forklares.

7. Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar 2020	Rapportering til statsregnskapet 2020	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet.
01.03.2020	Revidert nasjonalbudsjett	Virksomheten presenterer eventuelle forslag til større endringer på inntekts- og utgiftssiden som virksomheten ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter.
15.03.2020	Årsrapport 2019	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se punkt 2.3.3 i virksomhetsinstruksen.
22.04.2020	Første styringsmøte	Det vises til virksomhetsinstruksen for ordinære saker.
15.05.2020	Prop. 1 S	Eventuelle innspill til relevante deler.
20.09.2020	Regnskapstall pr. 31.08.2020	Alle økonomiske data det rapporteres på fordeles på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Vesentlige avvik i forhold til budsjett-rammer og forutsetninger skal forklares.
20.09.2020	Nysalderingen	Virksomheten presenterer eventuelle forslag til større endringer på inntekts- og utgiftssiden som virksomheten ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter.
25.11.2020	Andre styringsmøte	Det vises til virksomhetsinstruksen for ordinære saker.
01.11.2020	Satsingsforslag fra virksomheten	Eventuelle satsingsforslag knyttet til budsjett for 2022 sendes departementet.
Januar-februar 2021	Rapportering til statsregnskapet	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet.
15.03.2021	Årsrapport 2020	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se virksomhetsinstruksen og særskilte rapporteringskrav som fremgår av tildelingsbrev for 2020.

Med hilsen

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Svein Knutsen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

VEDLEGG 1. NÆRMERE OMTALE AV FORVALTNINGSSTØTTEN I 2020

Mat- og planteproduksjon
<ul style="list-style-type: none">- Kunnskap og dokumentasjon om arter og sorters egenskaper og potensial i norsk jord og hagebruksproduksjon.- Kunnskapsutvikling som fremmer god agronomi og dyrkingspraksis for norske produksjonsforhold, herunder førproduksjon og driftsmåter for lønnsomt og bærekraftig husdyrhold.- Kunnskapsutvikling for å fremme bærekraftig bruk og mindre avhengighet av plantevernmidler, og som kan redusere risikoen knyttet til bruk av slike midler.- Følge utviklingen av plantevernmiddelresistens.- Utvikling av kunnskap om virkning av ulike produksjonsformer i jordbruket på langsiktig produksjonspotensial og miljø, herunder drifte og videreutvikle JOVA-programmet.- Yte forvaltningsstøtte i arbeidet med å evaluere effekter av tiltak og virkemidler på miljøområdet og med oppfølgingen av vannforskriften.- Kunnskapsutvikling for økologisk produksjon.- Utvikling av kunnskap om plantevernmidler, integrert plantevern og alternativer til kjemiske plantevernmidler, herunder drift og videreutvikling av Varsling Innen PlanteSkadegjørere (VIPS).- Utvikling av kunnskap om resirkulering og behandling av organiske avfallsressurser og ikke-fornybare ressurser for landbruket.- Bidra til å gjennomføre nasjonal pollinatorstrategi. Oppgaver knytter seg til gode leveområder for pollinatorer, overvåking av arter og areal, stimulering til pollinatorvennlige tiltak og driftsformer, kunnskapsutvikling og formidling.- Kunnskapsutvikling innen tiltak for å redusere klimagassutslipp fra jordbruket, tilpasse jordbruket til et klima i endring og økt binding av karbon i jord.- Delta i koordineringsgruppe for helhetlig og samordnet innsats for miljø- og klimavennlig teknologi i jordbruket, jf. brev fra LMD av 8.11.18.- Delta i arbeidet med å følge opp klimaavtalen mellom regjeringen og organisasjonene i jordbruket inngått 21.6.2019. Det skal etableres en gruppe som får ansvar for regnskapsføringen, og NIBIO er en bidragsyter i det arbeidet.
Beredskap, plantehelse og mattrygghet
<ul style="list-style-type: none">- Bistå med overvåking, analyser, varsling og rådgivning for Mattilsynet og andre deler av forvaltningen samt utvikle metoder på området.

- Kunne identifisere faktorer som påvirker innhold av soppgifter eller andre naturlig dannede uønskede stoffer, og utvikle kunnskap som kan bidra til å redusere forekomsten av slike gifter.
- Ha kompetanse på fremmedstoffer i jord og gjødselvarer, herunder miljøgifter og planteskadegjørere. Kunne vurdere risiko for matproduksjon, miljø og jordkvalitet, radioaktivitet i jord.
- Gi faglige vurderinger knyttet til genmodifiserte organismer.
- Utvikle kunnskap som bidrar til friske planter i jord-, hage- og skogbruk gjennom sikker og effektiv diagnostisering av planteskadegjørere, skadeterskler, prognoser og varsling.
- Utvikle kunnskap om, og vurdere risiko for introduksjon og spredning av nye skadegjørere som følge av endringer i klima og økt internasjonal handel.
- I større grad vektlegge samfunnsøkonomiske hensyn ved uttalelser om planteskadegjørere.

Skog og utmark

- Videreføre Landsskogtakseringen.
- Utrede nye tilpasnings- og klimatiltak i norsk skog i tiden fremover.
- Fortsette kunnskapsoppbyggingen om trevirkets miljøegenskaper, potensialet for å øke bruken av tre som byggemateriale samt økt bruk av biprodukter fra verdikjeden.
- NIBIO skal støtte departementets pågående arbeid med kunnskapsutredninger knyttet til biomangfoldsspørsmål, herunder forvaltning av nøkkelbiotoper og den eldste skogen.
- Ha beredskapskompetanse innenfor skadegjørere i skog og beredskapsplanverk som også omhandler skogskadesituasjonen.
- Utføre forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen, sammenstille og formidle kunnskap om planteproduksjon og drive rådgivning for planteskolene, bl. a. knyttet til plantehelse.
- Følge opp det norsk/svenske samarbeidsprosjektet Future Forest.
- Bidra til å følge opp det skogfaglige samarbeidet i nordiske og internasjonale organ, og bistå faglig i norsk oppfølging av internasjonale skogprosesser.
- Rapportere om bærekraftig skogbruk etter nærmere dialog med departementet.
- Utvikle og formidle kunnskap om skogressurser og miljø, bl.a. gjennom MiS-prosjektet og innsynsløsningene knyttet til Skogportalen/ Kilden.
- Ivareta og videreutvikle langsiktige feltforsøk som grunnlag for å vurdere foryngelse, næringsbalanse, produksjon, kvalitet, CO₂-opptak, karbonlagring mv. Revisjon og vedlikehold av forsøksfeltene skal inngå som et element i langsiktige kjerneoppgaver for instituttet.

Areal- og genressurser

- Videreføre arbeidet med å utvikle kunnskap om arealressursene, bl.a. for å følge opp den oppdaterte jordvernstrategien. Bidra til at kunnskapen gjøres tilgjengelig og brukes, og samarbeide med Landbruksdirektoratet om dette.
- Sørge for nødvendig vedlikehold av ny KOSTRA-applikasjon.
- Videreføre overvåking av kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner, samt refotografering av landskapsbilder, i 3Q-programmet.
- Videreføre kartleggingen av jordsmonn på dyrket mark.
- Bistå departementet med kunnskapsutvikling, data og analyser av eiendomsstrukturen knyttet til landbrukseiendommer og utmarkseiendommer.
- Forbedre kunnskapsgrunnet for verdiproduksjon fra utmarksbeite gjennom effektiv beitekartlegging og veiledning i beitebruk, konsekvenser av rovvilt og andre forhold som påvirker næringsmessig beitebruk.
- Ajourholde Informasjonssystem for beitebruk i utmark (IBU), og videreføre arbeidet med Arealregnskap for utmark.
- Utarbeide og formidle analyser, statistikk og tjenester som understøtter at data og kunnskap fra arealundersøkelsene blir tilgjengelig og tatt i bruk.
- Følge opp nasjonal strategi for landbrukets genetiske ressurser og vurdere nødvendige oppdateringer av Norsk genressurssenters egen strategi og sektorvise handlingsplaner for å sikre effektiv og bærekraftig forvaltning av nasjonale genressurser innen jordbruk og skogbruk.
- Følge opp det faglige samarbeidet i nordiske, europeiske og internasjonale organ gjennom faglig bistand i forberedelser, deltakelse og oppfølging.
- Dokumentere og overvåke landbrukets genressurser, herunder oppgradering av kuregisteret, etablering av planteregisteret og bruke GRIN-global som dataverktøy, samt rapportere på indikatorer for genetiske ressurser.
- Bidra til nettverksbygging og utadrettet informasjon om genetiske ressurser.
- Videreføre en genbank for fjørfe og tilrettelegge for at bevaringsverdige genressurser gjøres tilgjengelige for brukere. Det forutsettes godt samarbeid med foredlings- og avlsorganisasjoner.

Kart og geodata

- Ivareta landbrukspartenes interesser og koordinere landbrukets bidrag til Geovekst, herunder forestå fordeling av midler til fylkesmennene til Geovekstprosjekter.
- Være departementets fagorgan innenfor geodata og geografisk infrastruktur, og støtte LMDs underliggende etater.

- Delta i arbeidet med Norge Digitalt, utviklingen av satellittbaserte tjenester og arbeidet med en nasjonal høydemodell.
- Samarbeide om å drifte forvaltningsløsningen Norge i bilder og Omløpsprogrammet for regelmessig nasjonal omløpsfotografering.
- Støtte Statistisk sentralbyrå sitt arbeid med nasjonal arealstatistikk og European Environmental Agency (EEA) sitt arbeid med europeisk arealovervåking.
- Bidra til internasjonale prosesser for å øke samordningen av og samhandlingen om geodata på tema som instituttet har ansvar for.

Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

Oppdatert og godt faglig grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene og endelige publikasjoner der forhandlingsresultatet er innarbeidet.

Ferdigstilte publikasjoner etter faglige mål og frister satt av Budsjettnemnda for jordbruket, herunder:

- Totalkalkylen for jordbruket
- Referansebruksberegninger
- Resultatkontroll
- Alternative beregninger for partene - Volum- og prisindekser

Andre oppgaver:

- Normalårsberegninger
- Oppdatere maskinkostnadsindeks innen 1. mars

Oppdatert kunnskap om den økonomiske utviklingen i landbruket generelt, og på gårdsbruk hvor en vesentlig del av inntekten kommer fra jord- og skogbruk.

- Publisere *Driftsgranskningene i jord- og skogbruk* i løpet av november/desember.
- Publisere rapporten *Utsyn over norsk landbruk* 1. oktober.

Oppdatert dokumentasjon av næringsøkonomi og marked, og situasjonen i norsk næringsmiddelindustri

- Publisere rapporten *Mat og industri* i tråd med tidsfrister fastsatt av prosjektet. Arbeidet forutsetter samfinansiering med næringen.
- Utarbeide statistikk til internasjonale organisasjoner i tråd med gitte tidsfrister.
- Beregning av verdien av grovfôrproduksjonen innen 1. september. Leveransen skal være på samme format som tidligere år.
- Bidra med materiale til Nasjonalbudsjettet, landbruksdelen. Faglige mål og tidsfrister settes av Finansdepartementet.
- Bidra til matvareforbruksberegninger i samarbeid med Helsedirektoratet.

- Månedlig publisering av prisutviklingen for matvarer i Norge på ulike ledd og utviklingen i internasjonale matpriser.
- Møte i relevante internasjonale fora, herunder OECD og IFCN, og oppdatere aktuell internasjonal statistikk etter dialog med Landbruks- og matdepartementet.

Videreutvikle data for økonomisk planlegging i landbruket til bruk i undervisning og veiledningstjeneste. Bidra til økt kunnskap om skattlegging av landbruksvirksomhet og om entreprenørskap og næringsutvikling med basis i landbruksnæring.

- Publisere *Håndbok for driftsplanlegging* innen 1. oktober.
- Ajourføre Norkap ved behov.
- Utvikling av standarder og infrastruktløsninger for digital dataflyt til bedriftsledelse og beslutningsstøtte rettet mot landbruket. Standardene som utvikles av det offentlige skal være åpne og tilgjengelige og forvaltes av NIBIO. Omfanget av arbeidet defineres av NIBIO. Arbeidet samordnes med *Dataflyt SA*.
- Prioritere arbeidet med oppgradering av IKT-systemene for driftsgranskningene og Budsjettnemda for jordbruket høyt, og gjøre nødvendige investeringer for å sikre datakvalitet, god dokumentasjon og tillit til leveransene.

VEDLEGG 2. TIDSPUNKT FOR KONTAKTMØTER

Vår

Dato	Tema
14. mai	Bioteknologi og plantehelse
8. april	Skog og utmark
17. januar	Kart og statistikk
Juni/august	Matproduksjon og samfunn

Høst

Dato	Tema
19. november	Bioteknologi og plantehelse
August/september	Miljø- og naturressurser
21. oktober	Skog og utmark
August	Kart og statistikk
August	Matproduksjon og samfunn

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Norsk institutt for bioøkonomi
Postboks 115
1431 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1590-10

18. mai 2020

Statsbudsjettet 2020 - supplerende tildelingsbrev - gjennomføring av pollinatorregistreringer

Bakgrunn

Prosjektet "Fra grasmark til blomstereng" følger opp den Nasjonale pollinatorstrategien gjennom prosjektets målsettinger:

- 1) Utvikling av metoder for omgjøring av grasmark til blomstereng
- 2) Bedre tilgang på stedegent norsk blomsterengfrø

Nærmere om oppgaven som skal utføres

Tildelingen skal finansiere ett element i prosjektet; registrering av pollinatorer på prosjektets forsøkslokaliteter tre ganger i løpet av vekstsesongen 2020. Det vises til nærmere omtale av dette i søknad av 06.05.2020. Registreringene dokumenterer verdien av blomstrende vegetasjon for pollinerende insekter.

Frist, finansiering og kontaktperson

Det legges til grunn at arbeidet er ferdigstilt innen utgangen av 2020.

Kontaktperson i LMD er spesialrådgiver Guri Tveito.

Til prosjektet tildeles NIBIO 105.000,- kr fra kap. 1100 post 21. Departementet vil snarlig overføre midlene til konsernkontonr. 7694.05.64030.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Svein Knutsen
22 24 90 06

Rapportering på bruken av midlene tas inn i instituttets årsrapport.

Med hilsen

Kirsti Gustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Svein Knutsen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen